



SŁOWO WSTĘPNE

Tegoroczne nasze rozważania teologiczne poświęcamy najważniejszemu sakramentowi – mającemu szczególne znaczenie w życiu Kościoła – świętej Eucharystii. Mamy bowiem świadomość, że tam, gdzie jest sprawowana w sposób prawidłowy i kanoniczny święta Eucharystia, tam istnieje Kościół. A gdzie jest Kościół, tam i święta Eucharystia, sprawowana przezeń dla zbawienia świata. Jest to zasadniczy temat naszej dzisiejszej konferencji.

Liturgia Święta uczy nas prawidłowego stosunku pomiędzy jednostką a społecznością, pomiędzy poszczególnymi członkami a całym ciałem. Jest to zjednoczenie przez które człowiek odnajduje swą własną prawdę i prawdziwą istotę rzeczy. W ten sposób Liturgia Święta ożywia prawdę ewangeliczną i potwierdza, że zbawienie jest możliwe. Modlitwa liturgiczna stała się wzorcem każdej innej modlitwy. Społeczność kapłanów i wiernych stanowi jedno ciało liturgiczne, w którym każdy wypełnia swoją funkcję. Społeczność ta, jako jedna dusza, stanowiąc jedność, jednym chórem wysławiając Boga łączy się z chórem aniołów i akcentuje: „Oto wchodzi Król Chwały, oto tajemnicza Ofiara dokonuje się, przystąpmy z wiarą i miłością, abyśmy stali się uczestnikami życia wiecznego”.

W ten sposób całość życia kosmicznego, ludzkiego i anielskiego, łączą się w jedną całość w jednej Eucharystii: „Tyś z niebytu do istnienia nas wprowadził i nie przestałeś działać, aż nas do nieba podniosłeś i darowałeś nam przyszłe królestwo”, początek i koniec stworzenia łączą się, jak czytamy w *Apokalipsie* św. Jana Teologa. Kosmos w rzeczywistości został stworzony dla uczty eucharystycznej: „I ukazał mi [anioł] rzekę wody życia” i z „obu stron rzeki drzewo życia” (*Ap* 22, 1-2). Tym życiem jest wieczna św. Eucharystia, ale już tu na ziemi „kto spożywa Ciało moje i pije moją Krew, ma życie wieczne” (*J* 6, 54). Eucharystia przemienia świat. W modlitwie eucharystycznej *Didache* czytamy: „Niech przyjdzie łaska i niech przeminie ten świat”. Całe stworzenie – wcielenie, odkupienie, zmartwychwstanie, paruzja – są rezultatem jednego kielicha. Jest to istota Prawosławia, bowiem tajemnica życia Boskiego staje się tajemnicą życia ludzkiego: „Aby wszyscy

byli jedno” (J17, 21).

Przez Chleb i Wino wierni przyjmują samego Chrystusa, stają się tym samym chlebem, tą samą trójjedyną miłością. Za każdym razem, gdy wierny prawosławny zbliża się do Stołu Pańskiego i powtarza modlitwę „Przyjmij mnie dzisiaj, Synu Boży, jako uczestnika Twej mistycznej wieczerzy”, aktualizuje tajemnicę Wieczerzy Pańskiej. Ona jest zawsze aktualna, dzisiaj i na wieki. Św. Jan Chryzostom mówi: „Eucharystia była raz tylko ofiarowana i nigdy nie może być wyczerpana. Baranek Boży jest zawsze spożywany i nigdy niespożyty”. Święta Eucharystia jest „zaczynem i chlebem nieśmiertelności”. Dlatego „kto spożywa Ciało moje... ma życie wieczne” (J6, 54).

W tej prawdzie zawarta jest największa tajemnica Kościoła: „Ty, który dałeś mi dobrowolnie swe Ciało na pokarm, będąc ogniem spalającym niegodnych, nie spal mnie, o mój Stwórczo, lecz przeniknij wszystkie me członki, moje stawy, me wnętrzości. Me serce. Spal ciemie wszystkich moich grzechów, oczyść duszę, uświęć serce, daj siłę moim ścięgom i moim kościom, i utwierdź mnie całego w Twej miłości” (Modlitwa Św. Symeona Metrafrastesa po przyjęciu świętej komunii).

W przeżyciu liturgicznym nie tyle chodzi o udoskonalenie siebie, co o znalezienie się twarzą w twarz wobec światłości Bożej. To sprawia radość, która w sposób bezinteresowny promieniuje na całą naturę człowieka i ją przemienia. Człowiek nie powinien nic dodawać do wielkości Boga, do Jego obecności, ona działa sama przez się. Dlatego też w Dniu Pańskim należy przynajmniej na kilka chwil napęłnić się czystą i promienną radością.

Taką pewność daje nam święta Eucharystia i takie znaczenie posiada w życiu każdego z nas.

Serdecznie witam Jego Ekscelencję Księdza Biskupa profesora Edwarda Ozorowskiego, witam Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Jakuba, Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Grzegorza, witam naszych gości z zagranicy, Księdza profesora Dumitru Popescu z Rumunii, profesora Joosta van Rossuma z Francji oraz profesorów Vasiliosa Tsigkosa i Athanasiosa Angelopoulou z Grecji, witam pracowników Katedry Teologii Prawosławnej, witam Czcigodnych Kapłanów i wszystkich, którzy przybyli na naszą konferencję.

Niech Bóg pobłogosławi nasze poczynania.